

Raportul
cu privire la activitatea economico-financiară
a Î.S. Editura „Universul” pentru anul 2023

Întreprinderea de Stat Editura "Universul" a fost creată la 7 decembrie 1933.

Întreprinderea de Stat Editura "Universul" este înregistrată la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova cu nr. de identificare de stat -codul fiscal 1003600077839 la 29.09.1992 cu sediul MD-2012, Republica Moldova, mun. Chișinău, strada Vlaicu Pîrcălab, 45. Forma juridică de organizare - Întreprindere de stat.

Fondatorul întreprinderii este Agenția Proprietății Publice, cu un capital social în mărime de 49.720.373 lei, cota statului 100%.

Întreprinderea desfășoară activitate de întreprinzător pe baza proprietății ce i-a fost transmisă în gestiune economică. Sediul și blocul de producere a întreprinderii este amplasat în municipiul Chișinău, strada Vlaicu Pîrcălab, 45. Întreprinderea mai dispune de garaje și depozite care sunt amplasate în mun. Chișinău, str. Calea Orheiului 89/1.

Fiind o întreprindere la autogestiune, întreprinderea își promovează bugetul anual, prestează independent servicii poligrafice și alte servicii conform principiilor de piață; își variază nomenclatorul produselor în dependență de cerințele actuale ale pieței.

Sălile de producere sunt dotate cu utilaj tehnologic funcțional:

- pentru efectuarea proceselor prepress;
- utilaj pentru tipar;
- utilaj de legătorie și broșare;
- utilaj poligrafic digital;
- alte utilaje și dispozitive auxiliare.

Fondatorul își exercită dreptul de gestionare al Întreprinderii prin intermediul Consiliului de Administrație și administratorul-interimar al Întreprinderii:

Informația privind membrii Consiliului de administrație al ÎS Editura "Universul"

<i>N/o</i>	<i>Nume, prenume</i>	<i>Funcția președinte/membrul Consiliului de Administrație</i>	<i>Actul, care a stat la baza numirii/demiterii</i>
1	Chicu Sergiu	Președinte	numire-Ordinul directorului general al APP nr.51 din 22.02.2024
2	Rusnac Olga	membru	numire-Ordinul directorului general al APP nr.51 din 22.02.2024
3	Țurcanu Angela	membru	numire-Ordinul directorului general al APP nr.51 din 22.02.2024
4	Cațer Grigore	membru	numire-Ordinul directorului general al APP nr.51 din 22.02.2024
5	Gotișan -Sotinic Irina	membru	numire-Ordinul directorului general al APP nr.51 din 22.02.2024

Echipa si managmentul întreprinderii

Numărul angajaților, conform Statului de personal aprobate de Consiliul de Administrație, este de 52 angajați.

I. Personal muncitoresc.

Personalul muncitoresc la rîndul său se clasifică în:

- a) Personal industrial productiv;
- b) Personal neindustrial.

II. Personal administrativ.

Personalul administrativ este compus din 9 angajați și este remunerat conform salariului funcțional stabilit.

Personalul muncitoresc constituie 43 angajați și este remunerat conform volumului de lucru îndeplinit, în acord cu rețeaua tarifară.

Structura organizatorică a întreprinderii este următoarea:

- Administrator;
- contabil
- secția de producere
- secția juridică și resurse umane
- serviciul achiziții, marketing și aprovizionare
- sector machetare și forme
- sectorul ziare
- sector tipar-broșare
- sectorul pregătire a hîrtiei
- serviciul deservirii tehnice
- secția administrativ-gospodărească

Personalul de bază a întreprinderii este constituit din muncitori calificați și anume tipografi-operatori cu o experiență vastă în domeniul poligrafiei.

Performanțele economico-financiare ale întreprinderii

Anul 2023 a fost un an relativ stabil și profitabil, în legătură cu stabilizarea prețului la materia primă (hîrtia) cît și a materialelor poligrafice (vopsea, reagenți, plăci offset), micșorarea prețului la energia electrică, astfel cu efortul comun al tuturor angajaților, s-a încheiat anul calendaristic cu un profit semnificativ după impozitare pe întreprindere, precum și cu onorarea obligațiilor față de bugetul de stat și salariați, conform legislației în vigoare.

Pentru anul 2023 volumul cifrei de afaceri din activitățile principale de tipărire a ziarelor, cărților și alte servicii tipografice, precum și activități de leasing operațional și altele a constituit 26 631 093 lei, ceea ce reprezintă o majorare cu 3 318 166 lei față de perioada anului 2022.

Din tot volumul serviciilor prestate din activitățile principale de tipărire a ziarelor, cărților și alte servicii tipografice (81,43%): din acest volum tiparul ziarelor constituie -18,3% , 57,2 % constituie tiparul revistelor, producției ilustrative, carti, formulare și 5.9 % alte materiale imprimate.

Veniturile realizate din activitățile de leasing operațional au constituit 4 716 803 lei, ceea ce reprezintă cu 70 453 lei mai puțin comparativ cu perioada anului 2022.

Analiza rezultatelor de profit și pierdere a IS Editura "UNIVERSUL"

Tabelul 1

Indicatori	Perioada de gestiune	
	Anul 2022	Anul 2023
1	3	4
Venituri din vânzări (tipar+chiria)	23312927	26631093
Costul vânzărilor	17608504	16259231
Profit brut (pierdere brută)	5704423	10371862
Alte venituri din activitatea operațională	43065	239631
Cheltuieli de distribuire	132744	0
Cheltuieli administrative	4993312	3587217
Alte cheltuieli din activitatea operațională	527889	6078428

Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	93543	945848
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	15253	21668
Profit (pierdere) până la impozitare	108796	967516
Cheltuieli privind impozitul pe venit	119711	676814
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(10915)	290702

Tabloul economic, prezentat mai sus, al ÎS Editura "Universul" pentru anul 2023 ne descrie situația generală economică pozitivă a acesteia. Astfel, conform datelor sistematizate în tabelul 1 menționăm ca întreprinderea în anul 2023 a obținut un profit până la impozitare în sumă de 967 516 lei majorându-se considerabil față de anul 2022 cu 858 720 lei.

Pentru perioada curentă la întreprindere se înregistrează un profit net în valoare de 290 702 lei, în comparație cu anul precedent când aceasta a înregistrat pierderi nete.

Din cele descrise, rezultă că situația economică a ÎS Editura "Universul" s-a îmbunătățit în anul 2023 comparativ cu anul 2022, iar activitățile desfășurate sunt permanent în vizorul conducerii, cu monitorizarea permanentă a cheltuielilor și veniturilor.

Veniturile și cheltuielile constituie elemente contabile legate direct de determinarea rezultatului activității economico-financiare a întreprinderii, astfel în continuare, în tabelul 2 și 3 vom sistematiza informația privind structura veniturilor și cheltuielilor în dinamica, anii 2022-2023, ponderea acestora în total.

Analiza structurală a veniturilor

Tabelul 2

Nr. crt	Indicatori	Anul 2022 (lei)	Cota, %	Anul 2023 (lei)	Cota, %	Abaterea +/-
	1	4	5	4	5	6=4-2
1	Venit din vânzări (total), din care:	23 312 927	99,68	26 631 093	98,96	3 318 166
-	Venit din realizarea materialelor și prestarea serviciilor de tipar	17 515 723	74,90	21 686 537	81,43	4 170 814
-	Venit din locațiune	4 787 256	20,47	4 716 803	17,71	-70 453
-	Alte venituri (deservire imobilelor, cămine)	1 009 949	4,32	227 754	0,86	-782 195
2	Alte venituri	73 317	0,32	281 078	1,04	207 761
	Total venituri	23 386 244	100,00	26 912 171	100,00	3 525 927

Analiza structurală a cheltuielilor

Tabelul 3

Nr. crt	Indicatori	Anul 2022 (lei)	Cota, %	Anul 2023 (lei)	Cota, %	Abaterea +/-
	1	4	5	4	5	6=4-2
1	Costul vânzărilor	17 608 504	75,26	16 259 231	61,08	-1 349 273
2	Cheltuieli comerciale	132 744	0,57	0	0,00	-132 744
3	Cheltuieli generale și administrative	4 993 312	21,34	3 587 217	13,47	-1 406 095
4	Cheltuieli operaționale	527 889	2,25	6 078 428	22,83	+5 550 539
5	Cheltuieli financiare	14 999	0,06	19 779	0,07	+4 780
6	Cheltuieli privind impozitul pe venit	119 711	0,51	676 814	2,54	+557 103
	Total cheltuieli	23 397 459	100,00	26 621 469	100,00	+ 3 224 010

Din informația prezentată în tabelul 2 și 3 constatăm că structura principală a veniturilor și cheltuielilor în dinamică s-a modificat, se observă că prevalează creșterea veniturilor asupra cheltuielilor, ceea ce duce la creșterea profitului până la impozitare în anul 2023 cu 858 720 lei față de anul 2022, astfel veniturile s-au majorat cu 3 525 927 lei și respectiv s-au majorat și cheltuielile cu 3 224 010 lei.

Totodată, majorarea profitului până la impozitare în anul 2023 a fost diminuată de creșterea în dinamică a cheltuielilor. Astfel, cota principală din totalul cheltuielilor pentru anul 2023, similar anului 2022, o deține costul vânzărilor (61,08 %). O influență semnificativă asupra creșterii cheltuielilor se arată în majorarea cheltuielilor operaționale, ce au crescut față de anul 2022 cu 5 550 539 lei, ponderea sa constituind 22,83% din totalul de cheltuieli.

Întreprinderea în anul 2023 a înregistrat rezultat din activitatea financiară în suma de 21 668 lei, ca rezultat al recunoașterii cheltuielilor aferente diferențelor de curs valutar și cheltuielile privind dobânzile.

În final conchidem că în dinamică s-au majorat atât cheltuielile cât și veniturile, ritmul mai mare de creștere a veniturilor față de cheltuieli a condiționat creșterea considerabilă a profitului până la impozitare în anul 2023 cu 858 720 lei, restul 2,54% revine cheltuielilor privind impozitul pe venit conform declarației VEN12 pentru anul 2023.

Un indicator al performanței IS Editura "Universul" care caracterizează independența financiară a întreprinderii este capacitatea de plată a acesteia, prezentată în tabelul de mai jos.

**Analiza lichidității bilanțului contabil
cu aplicarea normativelor de reducere la IS Editura "Universul"**

Tabelul 4

Denumirea coeficienților	Intervalul optim	Formula de calcul	La sfârșitul anului 2023, lei
1.lichiditatea curentă, coef (gr.III)	1-2,5 2-2,5	Active circulante / Datorii și provizioane curente	5,70
2.Lichiditatea intermediară, coef. (gr.II)	0,7 – 0,8	(Numerar și documente bănești + Investiții fin. curente+ Creanțe curente) / Datorii și provizioane curente	4,46
3.Lichiditatea absolută, coef.(gr.I)	0,2 – 0,25	Mijloace bănești	1,68
		Datorii și provizioane curente	

Analiza nivelului de lichiditate la întreprindere pe parcursul anului 2023 denotă încadrarea în limitele optime a lichidităților la sfârșitul anului, ceea ce denota independența și siguranța financiară a IS Editura "Universul" și capacitatea de plată înaltă.

Analiza nivelului de lichiditate de gradul III la întreprindere pe parcursul anului 2023 arată că entitatea dispune de active suficiente pentru achitarea datoriilor pe termen scurt în sumă deplină. Nivelul lichidității intermediare reflectă cota datoriilor pe termen scurt care entitatea este capabilă să achite prin mobilizarea numerarului și creanțelor curente. Nivelul lichidității absolute caracterizează cota datoriilor curente care întreprinderea este capabilă să achite utilizând doar numerarul disponibil la moment. După cele analizate, putem deduce că entitatea își poate îndeplini obligațiunile.

Deși, coeficienții de lichiditate de gr.I-II în dinamică se încadrează în nivelurile recomandate și denotă o circulație optimă a creanțelor, stocurilor de mărfuri și materiale, totuși este necesar de ținut sub control valoarea acestora pentru a nu „îngheța” stocurile, de a monitoriza datoriile curente și respectarea termenilor de plată și încadrarea în limitele clauzelor contractuale.

Analiza indicatorilor non -financiari

Astfel, cum s-a mai menționat rezultatele pozitive, cu impact pozitiv pe termen lung nu sunt concretizate direct doar în venituri și cheltuieli, profit și pierderi, dar și în satisfacerea clientilor, angajaților, relațiilor sănătoase între participanții la activitatea economică a întreprinderii, utilizatori interni și externi, deci, ținând cont de importanța acestor factori în continuare ne vom opri asupra indicatorilor non- financiari.

Desi deseori e foarte greu de orientat viziunile managerilor asupra indicatorilor non-financiari, în ultima perioada masurarea performanței întreprinderii fără aceasta e imposibilă. De ce este atât de importantă alegerea corectă a indicatorilor de performanță? Deoarece, acești indicatori oferă o viziune de sinteză asupra performanței întreprinderii și evaluează măsura de implementare și execuție a lor, a contribuit la creșterea valorii întreprinderii pe termen lung, deoarece un rezultat nu reprezintă nimic, dacă acesta este analizat de unul singur.

Deci, unii din indicatorii non-financiari de performanță care caracterizează activitatea IS Editura "Universul", precum și riscurile întâlnite sunt:

Satisfacția Beneficiarului este de o importanță vitală pentru succesul întreprinderii, deoarece s-a demonstrat că este strâns legată de credibilitate, fidelitate și profitabilitate. Comanditarii care sunt satisfăcuți de serviciile prestate, duc la o probabilitate mai mare de a reveni din nou cu alte comenzi.

Un alt indicator important pentru o afacere "sanatoasă" este "*motivatia angajaților*".

În condițiile economiei actuale, măsura în care sunt motivați angajații întreprinderii determină progresul acesteia. Esența unei întreprinderi este resursa umană. Ea este singura creatoare de valoare, adică un flux de creativitate și originalitate necesar descoperirii posibilităților de cunoaștere a propriilor limite. Angajatul constituie factorul cheie în succesul întreprinderii și, din acest motiv, resursa umană trebuie modelată, susținută și motivată pentru o implicare cât mai intensă în vederea realizării performanțelor. Soluția cea mai eficientă pentru a asigura supraviețuirea întreprinderii și pentru a menține succesul competițional este reprezentată prin investițiile în oameni. De aceea, procesul de motivare este unul important, iar organul executiv al întreprinderii trebuie să jongleze cu strategiile de motivare pentru a determina performanța și a ajuta întreprinderea să activeze în continuare, astfel este binevenită decizia administrației de a remunera angajații în 2023 cu prime pentru rezultatele pozitive.

Calitatea informației prezentate utilizatorilor interni și externi, orice angajat, cumparator, beneficiar este în drept să dispună de informații doar calitative despre mediul în care trăiește, muncește, se odihnește. ÎS Editura "Universul" în activitatea de zi cu zi se conduce de motto-ul "Când tu îți achiziționezi impozitele, taxele și contribuțiile fiscale corect, sunt bani pentru toate", deci, *conformarea întreprinderii ca contribuabil onest*, este al indicator de performanță care permite întreprinderii să-și pastreze în timp acest "titlu", dar obținerea acestuia se datorează doar prin sistematizarea muncii tuturor angajaților întreprinderii, obiectivitatea și onestitatea acestora.

Orice activitate presupune și riscuri, riscul de afaceri este constituit de amenințările care apar la adresa capacității întreprinderii de a-și atinge obiectivele de afaceri (financiare, de vânzări etc.). În afaceri, riscul se concretizează prin faptul că planurile unei întreprinderii pot să nu se realizeze conform așteptărilor/strategiei. Riscurile pot fi atât interne (țin de modul de funcționare al întreprinderii), cât și externe (creșterea prețurilor materiilor prime pentru producție, concurență în creștere sau modificări legislative pe piața pe care respectiva întreprinderii este prezentă). Cauzele riscurilor în afaceri pot fi: naturale, sociale, politice, economice.

În mod general riscurile care pot influența activitatea entitatilor, inclusiv ale ÎS Editura Universul pot fi împărțite în interne și externe.

Riscurile interne sunt determinate de factori din interiorul organizației sau proiectului, iar

controlul lor va fi mai ușor de efectuat. Iată câteva exemple de riscuri interne:

- riscul de incapacitate de plată-este determinat de imposibilitatea întreprinderii de a face față plăților curente, ca urmare a lipsei de lichidități. Această situație poate interveni și atunci când activitatea întreprinderii este profitabilă, atunci când întreprinderea nu corelează momentele în care încasează de la clienți cu momentele în care plătește către furnizori;

- riscul tehnologic, ce se referă la apariția unor defecțiuni ce vor provoca întârzieri în livrarea comenzilor contractate.

- riscul concurențial este determinat de apariția unor firme ce produc aceleași bunuri si servicii. Riscul concurențial nu poate fi eliminat complet, dar întreprinderea se poate diferenția de alți competitori prin construirea unor avantaje concurențiale: servicii mai bune, termen de executare a lucrărilor plus calitate.

- riscuri economice, majorarea bruscă a prețurilor la materia prima, energie electrica, termica, gaze naturale.

Riscurile externe sunt determinate de factori din mediul în care întreprinderea își desfășoară activitatea, dar aflați în afara controlului ei. În cele mai multe situații, aceste riscuri nu pot fi complet eliminate, astfel că înțelegerea impactului și cunoașterea factorilor ce le declanșează sunt vitale. Iată câteva exemple de riscuri externe:

- riscul valutar determinat de oscilațiile de curs ale unei monede de referință. Atunci când materia prima procurată este evaluată la cursul valutar.

Concluzionind mentionam ca, analizând rezultatele activității desfășurate în 2023, considerăm necesare pentru munca întreprinderii următoarele priorități:

- 1.sporirea volumului de producție și veniturilor întreprinderii prin creșterea numărului de comenzi;

- 2.valorificarea spațiilor neantrenate în procesul de producere a întreprinderii;

- 3.în condițiile economiei de piață, întreprinderea se străduie să facă față cerințelor dure de concurență și să producă în continuare produse poligrafice de calitate.

Administratorul
ÎS Editura „Universul”



Ion Timotin